

BAJAI HIRLAP

Társadalmi Hetilap.

Megjelen minden vasárnap reggel.
 Szerkesztőség: Városi bérház, I. emelet.
 Kiadóhivatal: Kazal József könyvnyomdája, hol az előzetesek
 és hirdetések felvételnek.

Felélő szerkesztő és lap tulajdonos:
Dr. Lemberger Armin.
 Főmunkatárs: **Schön Ödön.**

Előfizetési árak:
 Egészévre 5 frt., félévre 2 frt 50 kr., negyedévre
 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 10 kr.
 Hirdetések jutányosan számítatnak.

Baja—Bátaszéki vasut.

Eros fáva nőtt az a zsenge mag, melyet egy lelkes kis raj önzetlen kitarítása hínített el; az a szűkkörü, kezdetleges mozgalom, melyet a Baja—Bátaszéki vasut létesítése, a közép Dunának Baja—Bátaszéknél leendő áthidalása érdekében egy számra és erőre nézve egyaránt jelentéktelen csoport tett folyamatba, immár megismosodva, immár megerősödve bontogatja szárnyait. Egy fényes hangzású névnek, *ül. Pervezel Miklós* ur Ö Mellósága nevének szellemi agéise alatt lépünk ki immár a küzdőterre; az ő bölcs és bokros tapasztalata fogja országos mozgalmunkat támogatni, és részére az irányt kijelölni. Az ő hódító egyénisége fogja nagyhorderejű ügyünknek az ezen kérdésben a legszorosabb érdekközösség kapcsa által hozzánk fűzött Tolna- és Baranya megyékben a rokonszenvet és érdeklődést felkelteni és biztosítani. Városunk legbefolyásosabb egyéne, *ül. Szultróly Lipót* takarékpénztári igazgató, kivel mindenkor a legelső és a legjobb sorában találkozunk, valahányszor közügy, valahányszor városunk érdeke forog kérdésben, lelkes készséggel fogadta el ez ügyben a társelnökséget s ajánlotta fel hathatós istáplását, buzgó és hazafias közreműködését.

Tekintsünk tehát bizalommal, igazságos és jogos ügyünk iránt táplált lelkes szeretettel, egybeforrva az érdekek közösségének szettéphellen pánlja által, az általunk initali országos mozgalom jövője elébe. Vállvetetten, bekeben és szeretetben egye-

sülve igyekezzünk közös erővel előbbre vinni azt a lobogót, a melyre ezen országos fontosságú, de városunk léteéréket is legközelebről érintő ügy sikeres megoldása van felírva.

De hát voltaképp mit is czéloz ezen mozgalom? Mi egyebet, mint hogy az oly hosszú időn át némaságra kárhözváltott gyermek elvőgre megszólaljon és az 1894 óta a téllenség kátyújában megfeneklett országos érdekű ügy ismét folyamatba tésessék. Ha igaz az, ami a hírlapok révén a nyilvánosságba is kiszivárgott, hogy a Baja—Szabadkai szárnyvasut a közel jövőben elsőrendű pályává alakítatik át és ha fel volnának is jogosítva ezen hírhez azon további reményt fűzni, hogy a Baja—Bátaszéki vasut létesítése és a Dunának Baja—Bátaszéknél leendő áthidalása azzal szoros és válhatlan kapcsolatban áll és annak pusztán előzményét képezi, akkor is országos mozgalomunk nem árt, mint derogálhat a bevégett tényeknek. Ha illetékes helyen azt a megnyugtató választ logjuk nyerni, hogy a Baja—Bátaszéki vasut létesítése, a Dunának Baja—Bátaszéknél leendő áthidalása elhatározott tény, akkor elvőgre el fog oszolni azon chlumi kód, mely e régóta vajudó, régóta függő országos ügyet homályba borítja és egy nagy érdekkomplexum minden polgára, minden kereskedője, minden iparosa és minden szellemi munkása megnyugodva és a remény bizató, felemelő és életető tudatával szívében fog visszatérni tisztel polgári munkájához, mert ha szeme a jövőbe téved, abból egy nagy és tekintélyes és jobb sorsra érdemes vidék, egy mos-

toha bánásmódban részesített országgrész gyarapodásának, jólétének és felvirágzásának kecsgető képe fog eléje tárulni.

De ha történetesen illetékes helyen azon választ nyernők, hogy a vasut kérdése még ma sem érett meg annyira, hogy a Dunának hol leendő áthidalása tárgyában határozott nyilatkozatot lehessen tenni, akkor sem árt, ha a mi országos mozgalomunk a jövődélben elhatározásnak. Mert ha elérkezend a döntés pillanata, akkor kétségtelenül az elhatározás mérlegserpenyőjében egy nagy és tekintélyes vidék hazafias felbuzdulása, jogos és igazságos ügye mellett folytatott s impozáns módon nyilvánított harca és küzdelme, az általános és egyetemesebb országos nézőpontok kifejtése és hangsúlyozása befolyással, és nem lehetetlen, hogy a mi javunkra elhatározó befolyással leendő.

De ha ölle tett kezekkel, néma vesztelgessé szemléljük nap-nap után a legvöbök röpökő közsa és megbízhatatlan híreszteléseket, akkor könnyen bekövetkezhetik azon eshetőség, hogy lekésünk a Baja—Bátaszéki vasutról és hogy egy szép napon, felocsudva hosszú dermedésünkből és felemelkedve hosszú teli álunkból, arra fogunk virradni, miszerint a Dunának áthidalása eldöntött tény, a melyet a mi nagy kesőre felébredt öntudatunk immár megváltoztatni, immár megmánsítani képtelen.

A helyi érdekltség hozzájárulásának kérdése, a melytől a mozgalom ellenesei leginkább tartanak, egy ily kereskedelmi, nemzetgazdasági, kulturái, de különösen hadászati szempontból kiváló horderővel

TÁRCZA.

Oly jól esik...

Oly jól esik, ha fáj szívünk
 S elérhetlen vágy gyötör,
 Ábránd szárnyán tova szállni.
 S képezetben feltalálni.
 Mire lelkünk hiába tör.

Arról szövék szép álmokat,
 Hogy enyém vagy kedvesem,
 S hogy míg engem boldogítasz,
 Te üdvös is való, igaz
 S együtt érzés én velem.

Képezem, hogy rám mosolyogsz,
 Gyengéden, szerelmesen,
 S mosolyod, mint a szírvány,
 Új, szebb időt hoz ezután
 S a multat elfeledem.

Dénes Géza.

Lelki harc.

A „BAJAI HIRLAP” eredeti tárczája.

Irta: Schön Ödön.

Lázás a fejem. Tagjaimat időnkint valami hideg, borzongó érzés futja keresztül. Lábam reszketnek, és kezem alig bírja a tollat tartani.

Valami kimondatatlanul vagy készlet utolsó érzelmeimet, utolsó gondolataimat leírni. Hisz most oly őszinte lehetek, mint soha ez életben, mert magának írok és nem kell többé tekintettel lennem semmire e világon.

A végponthoz értem. Nem látok kibontakozást semerre. Nincs út, mely en iszonyatos, lelékölő tömkelegből kivezethetne. Nincs menekvés se-

hol. Nem bírom a sors csapásait kikerülni és nem bírok a felzaklatott lelek parancsszavának ellentállni. Valami láthatatlan, titokzatos, túlvilági erő kezembé nyújtja a fegyvert és pár perc múlva a legnagyobb bünt fogom elkövetni: az öngyilkosságot.

Hát ez legyen a végczél? Ez legyen évtizedek munkájának és faradozásának gyümölése? Egyetlen ostoba golyó döntse rumba azt, amin egy fáradszatlan elme, egy magasröptű lélek évek hosszú során át épített! És meg kell lenni! Az összeütköz, az egymással ellentétbe jövő érdekek labirintájában elvesztettem az Ariadne fonalt és képtelen vagyok azt ismét megtalálni.

Világosságot! Világosságot! Csak egyetlen reménységűrt, mely a jövőben biztasson és én undorodva dobom el magamtól e hideg vasat! Csak egyetlen fénypontot lássak a távol messze-szelegben, mely hívogát inl felem és én ismét felveszem a küzdelmet a létért.

Nincs. Nincs. Borús az ég. Sötét a láthatár. Amerre tekintek a lefolyt élet sorscsapásait látom, rombadólt eszmék és remények temetőjét.

Elöttem a fegyver. Hideg. Komór. É s bent, kekes esövön alig egy újnnyi nyílás. És bent feketélik a golyó. Egy kis ütés a kiálló rézdarabkára és egy emberellett ismét kevesebb. Mily egyszerű, mily borzongató.

Rövid időn, hogy megváltozik az ember. Alig pár hónapja csak, hogy egy fantasztikus kis művet olvastam Hugótól. Egy halálra ítélt naplóját. Azt képzeltem akkor, hogy lehetetlen oly lelki állapot, mely az agyat ily rémes és mégis való történet megírására kosztessze. Hihetetlennek látszott előttem a bonyodalom és felfoghatatlannak az érzés, mely a költő lelkét betölthette, midőn művét megírta.

Oh, mily nagyon fel tudom most fogni. Mennyire értem a lélek háborgását, a felzaklatott szenvedélyek hullámzását.

Mily közel lehetett Hugo Victor a véghez, midőn a Halálra ítélt naplója megszületett!

Egy regen láttok meg emléke tünik fel lelki szemeim előtt. Magas, meredek sziklacúcsra tör fel a küzdő emberiség. A messze, magas fellegekben a Boldogság családja kepe lebben. Kétségbeesve, titkádó ajakkal, kinyújtott kezekkel akarják a Boldogságot elérni. Egymást gázolva, tiporva törnek fel a csúcsra és zuhanak le a mélységbe.

A Boldogságot nem éri el egy sem.

En is köztük vagyok. Rombadöntve az akadályokat, embertársaimon keresztül törtem fel a tetőre. Oly közel jutottam a Boldogsághoz, mint egy sem a velem küzdőkől.

Es a tetőről én is lebuaktam. Es most esem lefele. Esem, esem feltartatlanul. Megkísértem meg egy-egy kiálló bokorban, egy-egy kiugró sziklafokon magamat fenntartani, de sikertelen. Esem a többiekkel, kik ugyanazon ideál felé nyujtottak megembereredett ujjait, és már látom magam alatt az örvényt, mely örökre elnyel.

Vége mindennek.

A leesső lavinát misem tartja fent többé útjában. Oly összezúzott lelket misem támasztja újból fel.

Ez élet be van fejezve.

Talán egy túlvilági, egy tisztább élet követi ezt, mely közelebb hoz a Boldogsághoz.

Talán nem. Itt nincs már mit keresnem.

Mily megnyugvást vet egyszerre rajtam erőt. Nem irtozom többé a halattól, Várom, epedve várom a golyót, mely ez életet, e létet kioltja. Jöjj te gyilkos golyó, add meg az enyhülést. Föl! Föl! egy szebb, egy nemesebb életre!

biró vasuti hid felépítésénél alig jöhet figyelembe. Egy husz kilométernyi összekötő vasut létesítésének költsége nem játszhatik nagy szerepet az államra nézve, a midőn egy oly országos fontosságu kérdés vár megoldásra, hogy természetünket és iparcikkjeinket ne kerülő utakon, hanem mintegy száz kilométernyi megkariállításal egyenesen a legrovidebb vonalon. Erdélyen, Temes, Arad, Csongrád, és Bács-Bodrog megyén keresztül Fiumébe, Tirol, Stájerországba és Svájcba szállítsuk, abba a Svájcba, mely csak a hiányos vasuti összeköttetés következtében kénytelen szűkségletét nem a szomszédos Osztrák-Magyar monarchiából, hanem inkább távolabbi fekvő államokból és különösen Oroszországból fedezni. E szempont főleg most bír aktualitással, amiód az ország fővárosában az államvasutak elnöksége alatt egy ankét tanácskozik a gabonaforgalom akadálytalan lebonyolításáról.

De ha a Baja-Báttaszéki összekötő vasut a helyi érdekesség hozzájárulása nélkül egyáltalán megoldható nem volna, akkor előbb-utóbb ugys kell e tényezővel számolnunk. Nem fogja e kérdés az érdekeltéget készületlenül találni, mert hiszen 1894-ben Tolna vármegye a reá kiírtól 90 ezer frt helyett 113 ezer forintot jegyzett és egyáltalán az ország 35%-a, mely helyi érdekű vasutak építkezésénél az érdekeltégtől megkívántatik, egészen és nagyjában biztosítva volt. De, mint mondám, erre szükség egyáltalán nem lesz, mert a hozzájárulás kérdése az országos fontosságu úgy megoldásánál jóval kisebb szerepet játszik, semhogy akadályul szolgálhatna szízyonára nem szabad feltételeznünk, hogy pusztán azért, mert egy nagy és létfontosságú érdekkomplexumnak elég erkölcsi bátorságu van rámutatni, hogy országos szempontokból a Dumának Baja—Báttaszéknél leendő áthidalása ez irányban és előnyösebb mint bárhol egyebütt, hogy pusztán ezért terhelje, vagy éppenséggel az eddig tervezetteknel nagyobb terheket fogjak az érdekeltégre róni.

Hogy a mozgalom ellenmozgalmat fog szülni, attól sem kell tartanunk. Ha ez be is következék, akkor az fog történni, aminek a mindennapi életben szemfényűt vagyunk, beáll a létért való küzdelem. Gyözünk, vagy bukunk, de senki sem fogja szemünkre vetelni, senki sem fog bennünket azzal valódiolhatni, hogy igazunk kivívásáért nem tettünk még mindent, amit megtenni minden embernek önmagá iránti elsőrendű kötelessége.

A Duna áthidalásának s a vasut létesítésének fontosságáról hosszabban megemlékezni bizonyára felesleges. Az országunk általuk kereskedelmi, ipari, kulturális és stratégiai szempontból új irány jöhetnek ki; Fiume sikeresen versenyezhetne Triesttel; a tengeri hegemoniáért, Tolna- és Baranya megye új kereseti forrásokra tennék szert, Baja pedig visszaholdítaná rég lefittt fénykorát.

Perczel Dezső belügyminiszter ur Ó Nagyméltósága az 1893. évi október hó 1-én Báttaszéken az áthidalás és a vasut tárgytában tartott értekezletet, mint a Baja—Báttaszéki vasut első szellemi kapavágását üdvözölte. Legyen a mi országos mozgalomunk is az első eskányvágás, mely városunkat és a vele szolidaritásban álló nagy és tekintélyes vidéket, egy egész ország egész Fiuméig, visszavezérli a boldogulás és gaparodás üdítő forrásaihoz.

Dr. L. Á.

Értekezlet a Baja—Báttaszéki vasut tárgyában.

Mintegy 300 fonyi közönség városunk legtekintélyesebb polgárainak sorából gyűlt egybe f. évi május hó 30-án, pünkösd hetfényen a „Központi Szálló” dísztermében, hogy a Baja—Báttaszéki vasut és a Duna áthidalása érdekében megindított mozgalom részleteit megvitatssa és annak minél szélesebb körben leendő terjesztése iránt határozzon.

A tanácskozást *Bodroggy Gyula*, az előkészítő bizottság elnöke nyitotta meg, melegen üdvözölve a szép számmal megjelent közönséget, szerencsés előjelnek magyarázva, hogy az érdeklődés az országos fontosságu ügy iránt a közönség részéről ily tömeges megjelenésben nyilatkozik meg. Az ügy nagy horderejére való tekintettel ajánlja, miszerint városunk két legbefolyásosabb egyéne, id. *Perczel Miklós* és id. *Szatmáry Lipót* korressnek fel az elnökökre, kik hajlandóknak nyilatkoztak az ügyet befolyásukkal támogatni. Ajánlja továbbá társelnökül Dr. *Klencz György* urat, jegyzőkönyvet pedig Dr. *Lemberger Armin* és *Schön Ödön* urakat. Az összes indítványokat a közönség lelkes eljenzéssel fogadta el.

Ezután a távollévő id. *Perczel Miklós* elnök helyett id. *Szatmáry Lipót* társelnök foglalja el az elnöki széket s megköszöni a személye helyezett bizalmat, így, miszerint teljes erejével fogja az ügyet előmozdítani. Reméli, hogy a megindított mozgalom siker fogja koronázni, csak arra ferkelend a főszály, hogy az minél országosabb jelleggel nyerjen s minél szélesebb rétegek vonassanak be abba. Kéri tehát a megjelenteket, miszerint a folyamathat tét társadalmi akcióhoz járuljanak hozzá és fogadják el a mozgalom terjesztése és végrehajtása érdekében teendő indítványait. Indítványozza, hogy az előkészítő bizottság végrehajtó bizottsággá alakuljon át s 50 taggal kiegészítessék.

Indítványozza továbbá, hogy a végrehajtó bizottság egy felhívás szerkesztésével bízzassék meg, mely az ügyben érdekelteket összes tényezőknél Fiuméig, Szegedig, megküldessék és a melyben egy később meghatározandó napra Bajára kitűzendő nagy értekezletre meghívassanak; indítványozza ugyancsak, hogy a bizottság egy emlékirat kidolgozásával bízzassék meg, és hogy a nagy értekezlet előt azon indítvány terjesztessék, miszerint egy monstre küldöttéget a memorandumot a miniszternek átadja és a küldöttéget kívánassék tolmácsolja. A közönség az összes indítványokat eljenzésekkel elfogadta. A végrehajtóbizottság a további teendők megbeszélése vegett, legközelebb ülést tart.

Városunk a szabadkai tornaversenyen.

Sötét felhők tomosytak a palisét fő láthatára fölött, s csak itt-ott mutatkozott egy-egy kék folt, nem reményt táplálva sokaknak szízyében: a midőn 17 intézet, 657 erős, edzett ifju, zeneszó mellett bevonult a versenyterre. Valóban szívetleket emelő volt a 13 oszlopot alkotó fogymlézett csapatnak, a jövő nemzedék díszének megfigyelése, és a mikor 600-nál több ajakról hangzott el a magyarok szent éneké, a Hymnus, a díszes közönség — melynek soraihan látjuk Baja—Szabadka városok méltóságos főispánját *Schmausz Endre* urat — lelkes eljenzésbe tört ki. A szabatos énekülésben nagy az erdene a szabadkai fogymnasium ekektanárának, a ki egyöntelti lelkes vezényletével szabályozta a heves ifjakat. Az énekfóket a szabadkai tizoltók zenekara kísérete. A verseny pályva falai visszhangoztak az éneket, melynek elhangzása után Ó Meltóság a főispán ur lépett elő, hogy az összegyűlt ifjuságot a szüntéren üdvözölje, és azon óhajának adjon kifejezést, vajha minél fenyesebb siker koronázzná fáradságukat. Ó Meltóság buzdító szavait a közönség és az ifjuság nagy lelkesedéssel fogadta. Az eljenzésnek csillapulása után *Matkovics M.* szabadkai fogymnasium tomatanár két növendékét egy emelvényre állott fel, a melyen a szabadgyakorlatokat vezényelte, a két növendék pedig kívül előtt bemutatta a gyakorlatokat. Felső látványt nyújtott a mozdulatlan álló csapatoknak vezénylés utáni megelenedése és 1300 karban vezénylészóra hullámzó mozgása, bár ez utóbbiban az alapos vizsgáló szemek nem mindig gyönyörködhettek. Kiváló szépen a halasi és zombori fogymnasium, a kumfelegyházi és bajai tantóképző-intézetek növendékei végeztek a gyakorlatokat. A legbőbb intézetnél az alapos készülés nem volt felfedezhető, de hogy a gyakorlatok nem voltak elég szabatosak, annak némi okát a vezénylésben leljük, mely nem volt mindig egyeneslet. A gyakorlatok szemlélete a fennevezett nehézségek dacára is élvezetes és érdekes volt.

A szabadgyakorlatok után a katonai gyakorlatok következtek. Résztvettek a pozsonyi, szabadkai, zombori, szegedi fogym, és tantóképző-intézet növendékei. A szegedi fogym, tanuló jól betanult gyakorlatiakkal tetszett arattak. Ezen gyakorlatok után a szery gyakorlatok kerültek sorra. Tizenkét intézet vett benne részt. Iskolai gyakorlatok csak a bajai és szabadkai fogymnasium produkált, amazok a lovon mutattak be igen szép összetett gyakorlatokat, emezek a korlátlan. A

budapesti VII. ker. áll. fogym, néhány tanulója a nyugton bámulatos ügyességgel telt ki.

A szery gyakorlatok után néhány intézet által rendezett játékbán gyönyörködhettél a közönség. Érdekesek voltak a szabadkai fogym, gúli, jól sikerült a bajai fogym, fúvalk labdajátéka; a szegedi fogym, botgyakorlatok lert el sikert.

Ezek után a rendezők és a versenybírák vezetése alatt megkezdődött az egyeni-verseny. Az egyeni-versenyek megkezdése után a koror felhők egyre tömörültek, mialatt tartalmuk stári csépekben hullott alá. Sokak türelmetlensége már-már távozásra bírta volna az ifjakat, de néhány rendező és versenybíró erélyességének és szigorúnak köszönhető a meglazult rend visszaállítása, s a verseny folytatása. Ekkortól kezdődik a bajaikai elenk szerepése. A koror felhők mögöl a dícsőseggé napja kide felték sugárait, s fejünk fölött babér koszorút font. Minden ajak Baját éljenzete, a hír szárnyra kapta nevüket, az s ország különböző tájaira vízsi, hogy ott elismerőleg nyilatkozzék rólunk, dícsöitsen bennünket. A merre a szem tekintet, bajai egyenruhát ismert fel a magasban, s folyton azt hallhatta „eljen Baja!”, „eljen a bajaikai!” Hogy a bajaikai dicsöitettek, nem is csoda: 20-szor gyöztek, de csak 18 jidat hoztak. Különösen a vege felé a bajaikai nyertek el az első gyöztes érmeket. A gyazolással *Visszaváry I.* fogym., *Szatmáry P.* tanítónevendék, *Tavugrásban Goronics S.* III. o. tan. növ. (585); a függeszkedésben *Weber I.* II. o., *Goronics S.* III. és *Cseh I.* IV. o. tan. növendékek; sályodás: *Brankov V.* III. o. tan. növ. rudgrásban három első jidat nyertünk: *Szies E.* fogym., *Bertics S.* III. *Pérics L.* IV. o. tan. Az úszásban *Loras M.* fogym., és *Miltas A.* tan. ez utóbbiól, mivel egyik megbetegedett társa helyére közvetlenül a verseny előtt neveztetelt, a jidót megvontak.

A tantóképző intézet I. any. 5. oszt. 5 bronz érmet, 1 oklevelet (huzás) 1 tiszteletjidat (3), a fogymnasium 5. oszt. I. bronzérmét, 1 tiszteletjidat (4), nyert.

Hátlen és igazságtalan lennek enyémhez, ha kiváló erényekért, felemelteti elmulasztanám a rendszertelét, tiszteségüdat és illemt, a melyly a versenyen és Szabadkán is mindenütt, ahol megfordultak imponáltak. De az intézetnek és vele a városnak hírnevét is emelték vizeletük, és ügyességükön kívül szabatos énekeikkel, melylyel a verseny előtté este a testvervaren főispánjának adó szerenédn Ó Meltóságunk ószinte örömet szereztek.

E gyözelen lelkesítse a város ifjuságát, s testi-lelki erői kiképzésében nyujtsanak segédkeztet ügybuzó tanáraiknak s a diadal, melyet számunkra a munka ezuttal biztosított, a jövőben sem maradjat el, mert „a szorgalom megtermi gyümölcsöt”. De az idei gazdag termés miatt ne bízakodjunk el senki sem, edzzük folytonos munkával testünket, fejlesszük erőnket, hogy a tisztas magasztalan, melyre felemelkedünk, megmaradjunk és imen törekedjünk előre haladni.

Baja bajnokot gyözött le, legyen azon, hogy ma-holnap bajnokot küldjön a küzdöterre.

L. R.
tanítójelölt.

Helybeli és vidéki hírek.

Családi estélyek a Casinóban. F. hó 9-étől kezdve, minden esütőörtökön a Casinó kerti-helyiségében családi estély lesz.

Művészi estélyek. *Jászai Mari* a Nemzeti Színház nagy művésznője f. hó 12-én tartja meg művészesestélyt Bajan. — *Liedl Ferenc* begedűművész pedig előző napján tartja hangversenyét.

Kerületi tornaverseny Szabadkán. A pünkösdi vasárnapján lefolyt szabadkai kerületi tornaversenyen a helybeli állami tantóképző-intézet növendékei a következők versenytajidat nyertek: Arany érmet kapott *Goronics Sándor* III. o. tan. Ezüst érmet: *Goronics Sándor S.* III. o. tan. *Szatmári S.* IV. o. tan. *Weber J.* II. o. tan. *Brankov V.* III. o. tan. *Bertics S.* III. o. tan. *Pérics L.* IV. o. tan. *Bronz érmet: Oszlheim A.* I. o. tan. *Bertics S.* III. o. tan. *Cseh J.* IV. o. tan. Ezekben kívül *Goronics S.* III. o. tan. nyerte Szabadka város 3. tiszteletjidat, egy értékes arany ingomb garnitúrát, míg a köthelyezésben gyöztes 10-es csapat díszlevelet kapott.

Halálozás. *Manó Jeremiás*, az izr. hitközségnek érdekében megöszült nyug. főoktaron május hó 30-án, tevekény életének 74-ik évében jóval létre szenderült. Özevgye a legyengedebbet ferjét, örökbefogadott fia *Méri Béla* budapesti zeneműkereskedő a legszeretöbb apát, városunk szegényei, árvaí és özvegyei a ritka nemeselektséggel megaldott jötevojüket siratják benne. Temetése május hó 31-én a közönség impozáns részvéte mellett ment vége. A gyászbanak *Dr. Adler Lipót* rabbi mondott megható bucsuzatot, homét a hitközség tagjai a koporsót a templomban vitték, hol *Rosenfeld Henrik* litokátó színtel meleghangú szavakat az elhunyt emlékeztének. Az izr. hitközség előjárósága a következő gyászjelentést adta ki: A lajai izr. hitközség mely faldalmal jelekkel *Manó Jeremiás* urnak harmincz évi érdemében dús működés után nyugalmazott főoktaronának, f. hó 30-án reggeli 3 órakor, életének 74-ik

evében történt gyászos elhunytát. Az izz. hűközség előjárásán. Beke lengjen porai felett! Aldás kísérje emleket!

Rozsakiállításunk egy sikeresnek ígerezik, habár az időjárás nagyon sok kárt is tett a rózsákban és általában a rozsváritás a szokottnál mintegy 8 nappal előbbre esvén, egyes fajták már elvirítottak. Mint értesülünk, főispánunk is megígerte, hogy ha csak valami akadály fel nem merül, előj a kiállításunk megtekinteni. E melleslegan kívül más látogatókat is var gyűm, egyelőtlen a környékről. A helybiztonság egyes tagjainak nevéora a következő: Fejos Istváme d. e. 7-9 óráig, Dr. Berczi Albertné 9-10, Nagel Böske 9-11, Dr. Hegedüs Aladárné 9-11, Szaday Kálmáme, Lerner Antalné 10-11, Drescher Anna 10-12, Barasies Margit, Gschlösser Anna 11-12, Eckert Istváme, Prigy Károlyné 11-12, Peschke Irma 11-12, Dr. Koller Irené 12-1, Nagel Sándorné, Posta Mariska d. u. 12-3-4 óráig, Dr. Bernhart Jánosné 12-3-4, Pinter Ilona 12-4-5, Dr. Bruck Samme 12-4-5, Melles Aniko 4-6, Latinovics Gyuláné 4-6, Bodrogi Erná, Császár Ferenczné 12-5-6, Csíhási Bella, Turv Ella, id. Reich Vilmosné 12-6-7, Hesser Terez, Müller József 6-7-ig.

Honvédezenekar hangversenye. A szegedi II. ker. honvédezenekar a piútkösi imnek alatt a „Központi Szálló” kerthelyiségében hangversenyt rendezett. A közönség szorongás föltöltte me a helyiséget és gyönyörködt a fuvó és vonos hangszereken művészi szabattossággal előadott műsorban.

A szociális sták. Rendőrségünknek tudomására jutott, hogy az iteni szociálissták egyik vezetö-emberé a „Nepszavát” házakba viszi elárulást czéljából és hogy maga is torzját egy hektográf utján sokszorosított a helyi ügyekkel foglalkozó szociálissták lapot. Mintán a rendőrség Fabik Józsefnek házkutatást tartott, melgpe eredményre jutott. Talált Fabiknál „Nepszavát”, 48 felívat a mezői munkásokhoz, melyben ígérták az illetéket a munkás igazolványok ellen, Fabik maga beismerte, hogy meg null hó elején szociálissták vagy 600 ilyen felívat, Fabik különben állandó rendőri felügyelet alatt van, már körülbéli három két óra vasár- és ünnepeapokon mindig rendőri kísérettel meg látogatást meglenn.

A mindenes. Silberstein Mor bajai örszerelem mint mindenes volt alkalmazva Albrecht György és ámbátor csak nappali foglalkozásodra volt szerződötve a szorgalmas legény az éjjet is nappalra tette és akkor is bejárt. A rendőrség egyenlőhöz látta éjnek idején Albrecht Györgyöt bejárni Silberstein házába de miután tudta, hogy az őt mindenes, nem tördött vele. Az örszere pedig kezdte észrevenni, hogy a hollójából, hol ez, hol az hiányzik, sőt mikor egy izben a napi bevételt, 50 fót a fiokában felejtette, reggelre az is eltűnt. Silberstein erre figyelni kezdett s sikerült a mindeneset egy éjjet látogatása alkalmával elcsipni. Albrecht György mindent beismer és bevallotta azt is, hogy a lopott holmikat az atyjához

Albrecht Antalhoz szállította a kímél azokat meg is találták. Az 50 fót is hűségeen meglezte az atyjával.

Szerencsetlenség a Dunán. Szorenden történt a következő eset. A lán mellett a Sugovizében egy 80 éves szerencsét embernek hullajára akadtak m. hó 25-en. Meg 23-an elment munkára és hazatérteben ladikjában szélhűtés értette, minek következtében a vízbe fordult. Hiába várták őt hozzátartozói, nem láttákát két többé elve.

Öngyilkos asszony. Garáról írja levelezőnk: H. M. helybeli jomdui parasztagdája a korszmában bevett sok börtönjére hangolva, zene és eücszavó ment hazá. A felesége ezért neki szemrehányást tett, míg ő viszont szóval és tetelleg bánhatta az asszonyt. Ez annyire elkésesítette a szegény asszonyt, hogy mikor a házban már minden lefeledd, ő kiszökött a szobából és beleugrott a kúthba. Csak másnap launálba találtak meg, de persze akkor már meg volt halva.

Hírlap elarúsítási engedély. A polgármester megengedte, hogy Fodor Károly, helybeli lakos a Nagyváradon meglévő, a szocializmus elterjesztésére törekvő hazafias szellemi Magyar Nepszavó című újságot, az utczán árusíthatassa.

A Bacsikai Hírlap következőképek emlekezik meg a „Subotické Novine”, megszüneséről. „Subotické Novine”, Hangosán élt és csendesen múlt ki. Nygyszámú pánszavú listelzőn kívül, főleg Molnár János apátleplezés lítkos imadója és istápolója íratják. Legyen neki könnyű a hant, s nyugodjék a feltámaszt reménye nélkül. Meghalt szerencsetlenségben és peldája teljesséjlen minden haszontól pánszavú pajtásain. Amen! Részvét fölölészek!

Gaal Ferencnek a szabadtakai zenedagaztatonak és zeneszerzőnek az egyházi zeneművelés terén szerzett érdemei elismerésül, a koronás arany érdemkereszttel adományozta.

Csecsemő a sparherton. Furesza meglepetésben részesült tegnap reggel egy ismeretlen listelője után öv. RehákJ Lajosné. Apró ajándékok tartják fenn a barátságot, veli a közmondás. Hiszen a mi az apróságot illeti, hat elég apró lett volna az ajándék, annyira apró, hogy meg polyaban kell tartani. Mert egy volt az, hogy öv. RehákJ Lajosné kiment a szöllőbe és nyitva hagyta a konyhajtót, mikor pedig visszajött és a konyhába bejött, a sparherton ott fekték a polyá és benne a gyerek. Ki tehette oda? Ez volt öv. RehákJ Lajosné első gondolata, de mert nem bízött benne, hogy egymagában kitalálja a nagy titok nyitját, bevitt a kiskiket a rendőrségre. Megéhezett azonban akkorra az eszemadta és olyan sivalkodást művelt, hogy a szögön kapitány ur alig hallhatta fölé az öreg asszony szavát. A folyosón pedig akkor igen sok ügyes bajos asszonynépség

várakozott, azok között akadt egy, a ki nyomban megvendögte a kis honpolgárt, emek aztán mindjárt oda is adott dajkaságba. A rendőrség pedig keresi az anyát, aki öv. RehákJ Lajosnének azt a meglepetést szerezte s igen valószínű, hogy mihamarabb előkerül, mert a rendőrségben tudni velik, hogy van a RehákJnének egy fia, a ki . . . No de esít, majd kiderül a nyomozással.

Betörés. Pentekeőr szombatra, éjjet a molhási szőlőtelepomba törtek be, s a jöteköny adományokat tartalmazó perselyeket felszéttek, de minthogy azokat üresen találtak, a telepomba, anélkül hogy valamit elvittek volna, ismét láváltak a betörők.

Le Griffon
valódi francia
szivarkapapír és hüvely.
Kapható minden jobb kereskedésben.

1897/897. Ad. tk. száma.

Arverési hirdetés.

A bajai kir. járásbírószág, mint tkvi hatóság részéről szemel közhírré tétetik, miszerint Szűcs Ödön bajai lakosnak Malonovits György tatabázi lakos ellen az árverés 50 frt tökökövetelés, emek 1895. évi szeptember hó 1-vel járó 6% kamattal 13 frt oddig megállapított 9 frt 90 kr. osztalé és még felmerülő költségeknek kieglétesé végett az 1881. évi LX. t. cz. 144. 146. és 146. §-ai értelmében a szabadtakai kir. törvényszék területén lévő a tatabázi 167. sz. tkjében 177. hrsz. alatt fekvő és egyenlő részben Malonovits Matét egy végrehajtást szenedett Malonovits György tkvi tulajdonát képező egész háza, 422 frt kikéllítási árban, — egy a tatabázi 133. sz. tkjében A. 2. 1795. hrsz. a, fekvő és egyenlő részben Blánszánk Józsefet egy végrehajtást szenedett Malonovits György tatabázi szöllőknek utóbbi lakóját képviselő fele részére 172 frt kikéllítási árban továbbá a tatabázi 142. sz. tkjében A. 2. 1790. hrsz. alatt és egyenlő részben David Veronát és Malonovits György tatabázi szöllőknek egész állagára 180 frt kikéllítási árban, — végtel a tatabázi 552. sz. tkjében A. 2. és 1791. hrsz. a, foglalt szőlőre mint végreh. szenedett egyediül illeto birtokra 228 frt kikéllítási árban de az utóbbira Molnár Rozsa javára az ingatlan 1/4 részére bekebelített szőlőmél jog égiségben tartása mellett emekelő elrendelték és az utóbbi tatabázi kézzel házában leendő megtartására az 1898. évi június hó 4-ik napjának delelőtt 10 óraja kitétetik, mely alkalommal a jelzett ingatlan a kikéllítási árban áll eladatni fog.

Árverezők tartoznak a kikéllítási ár 10%-át készpénzben vagy ovaódképes papírban a kikéllítötnek átadni.

A kir. járásbírószág mint tkvi hatóság.

Baján, 1898. évi március hó 26-án.

Baródcz Sándor

kir. járásbíró.

2534 1898. tk.

Arverési hirdetés.

A bajai kir. járásbírószág mint tkvi hatóság részéről szemel közhírré tétetik, miszerint Klein Hermann és társa végrehajtaton Reitmann György elleni végrehajtási ügyében az árverés 84 frt 50 kr. tökökövetelés, 6 frt 50 kr. oddig megállapított, 8 frt osztalé és még felmerülő költségeknek kieglétesé végett az 1891. évi LX. t. cz. 144. és 146. §-ai értelmében a szabadtakai kir. törvényszék területén lévő a a bajai 26. számú betötelön A. I. 2770. hrsz. alatt foglalt ingatlanból Reitmann Györgyöt illető 1-vel szőlő jutalékra 949 frt 33 kr. a, H. I. 2. sor 6965., 6966. hrsz. alatt foglalt ingatlanra 133 frt a, § 1. sor 6577. hrsz. a, foglalt ingatlanra 162 frt kikéllítási árban, utóbbiakra a végrehajtási törvény 156. §-a alapján övezgy Reitmann szül. Holczieger Magdolna javára C. I. sorsz. alatt bekebelített haszonélvezeti jog fentartásával és érintetlen hangzással mellet szemel elrendelték és annak a kobeblti tkvi árverési helyiségében (Nicollis-féle ház) leendő megtartására az 1898. évi június hó 22-ik napjának delelőtt 3 óraja kitétetik, mely alkalommal a jelzett ingatlan a kikéllítási árban áll eladatni fog.

Árverezők tartoznak a kikéllítási ár 10%-át készpénzben vagy ovaódképes papírban a kikéllítötnek átadni.

A kir. járásbírószág mint tkvi hatóság.

Baján, 1898. évi február hó 20-ik napján.

Dr. Hetényi

kir. albró.

Elő díjjal és dicséző oklevéllel kitüntetett.

Uj óras és látszerészeti üzlet Baján,

A városháza épületében. (takarékpénztárral szemben.)

Rákosi Lipót

muórász

Ajánlja dús raktárát arany-, ezüst- és fali órákban, mindennemű lánczokban, valamint lát-

szereszeti áruít a legjutányosabb árak mellett. Régi órákat, lánczokat és ékszereket a legmagasabb árban becserelek.

Mindennemű javítások írásbeli jótállás mellett a legjutányosabb árban eszközöltetnek.

BERNDORFER EDE

divat-, illatszere- és kerékpár raktára BAJÁN.

Raktáron tart állandóan

valódi angol

és legjobbnak elismert gyártmányú gépeket a legjutányosabb árban és a legelőnyösebb részletfizetések mellett.

Javítások gyorsan és jutányosan eszközöltetnek.

Mindennemű kerékpár felszerelések raktáron tartatnak.

Ajánlja továbbá dúsán felszerelt divat- és toilette különlegességeit. Illatszere, keztyűk, kezdet himzések, himző pamutok, selymek legnagyobb választékban.

Nap- és esernyők legnagyobb gyári raktára.

7155. számú, tkv. 1898.

Arverési hirdetményi kivonat.

A bajai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság részéről ezennel közzhírő tétetik, miszerint **Dr. Valentin Emil** ügyvéd bajai lakos végrehajthatóan **Török János** szeremleli lakos végrehajlatát szorítódtó világi 22 forint tőke kivételével és jár. iránti végrehajlati ügyben a szabadkai kir. törvényszék területén lévő a szeremleli 328. számú tőkben A. L. 2-5 sorsz. 1184, 2612, 3448, és (705-706.) hrsz. Török János nevén álló ingatlanaira az árverést 465 forintban ezennel megállapított kiképzési árban elrendelhe, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1898. évi augusztus 10-ik napján délután 9 órakor Szeremle község házánál megtartandó nyilvános árverésen megállapított kiképzési árban átul is eladattai fog.**

Arverési számdokozatok tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagy kétszázötven, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt költ igazságügyi miniszteri rendelet 83. §-ban kijelölt övédelkötés értékparában a kiképzött kezező letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 176. §-a értelmében a háttapénznek a bíróságnál előleges elhelyezéssel kiállított szabályszerű elismerévent átsejtelteni.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság.
Baján, 1898. évi május hó 13-án. **Temmer,**
kir. aljbíró.

Hölgyek figyelmébe!

Bájt és frisseséget

nem csak ad a nő arczának, ha az arczvonások szabályosak, hanem ha márványsima, hófehér és egyenletes feszés az arczbőr. Ennek elérésére oly kemőre van szükség, mely a bőrt minden tisztátalanságot eltávolít, a bőrt finomabbá és a levegő hatásának ellenállóbbá teszi. Ilyen szépitő szer egész Európában csak egy van és ez a

javított dr. LEHMANN-féle arczkenőcs.

A mely egész Európában szabaddalmazva van. A dr. Lehmann-féle arczkenőcs a bőrnek vakító felhőséget, bizonyos simaságot és gyöngéd frisseséget ad, a mely a szem s az arczvonások hatását rendkívül módon emeli. A legkiválóbb orvosi szakteltek által a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak a szépitő szerrel, kiemelve különösen annak gyors hatását és ártalmatlan voltát. Híres szépségű és a legelőkelőbb hölgyek eskis a javított dr. Lehmann-féle arczkenőcsöt használják, a miről rendkívül hízegő hangú levelekből és nyilatkozatokban adnak bizonyágot. A javított dr. Lehmann-féle arczkenőcs a bőrt állandóan ruganyossá teszi és tejszini fehéren és fénytelenül tartja és azért különösen azoknak alkalmas, a kik estélyekre és egyéb mulatságokba mennek. Az arcz apró ránczait elsimítja, a himűhelyeket eltüntet, pattanások, somörfoltok, fűszék (mitesszerek) gyökere eltávolítására pedig valódi munku. A bőr hófehérré és márvány simává tetelre használj jó szer nem létezik. Hatása rapid és tartós. Az arczkenőcs hatását különösen ösögíti az általam készített **Epszappan**, mely mosdásához rendszeren használva mint kitűnő bőrlimórit régebben ismertetik.

Számos elismerő levél. Kitűnő bizonyítványok.

Egy kísérlet a javított dr. Lehmann-féle arczkenőccsel mindenkit meggyőző annak föltulmáltatlan voltáról.

Ara tégelyenként 50 krajczár és 1 forint.

Kapható egyedül Baján: **Hollenreích Károly** (Hollós utóda) gyógyszer-tára és mulaboratóriumában. Bel- és külföldi gyógyszeresi és higienikus különlegessegek, továbbá párizsi különlegessegek angol és franciaia toillet ezikk és parfümek raktára.

Figyelem! Figyelem! Figyelem!

A külföldi beözött **Volta-gyártmányok** silány szerkezetűek lévén, kériük a hasonló áru, de **határozottan valamennyit felülmulo hazai gyártmányt** megrendelni.

A legújabb javított, erőteljett magnetikus áramu vil-lamos **Volta-kereszt** az összes eddigi készítmények közt legelőkelőbb felülmulo villamos erőben. Ezen magnetikus **Volta-kereszt** az egyedüli, a mely teljesen a természetdómány törvénye alapján van szerkesztve és alapos kipróbálás után, ártó, változóan állandó villamos élemt képez.

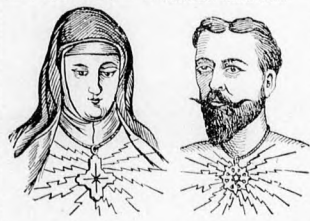
Volta-kettős-csillag olyan egyéneknek, kik erőszert nem használnak csillag alakban.

Gyermeknek és fiatal nők részére Volta sziv.

Személyek, de különösen gyöngy léleg és érzékenység egyéneknek egy pillanattal sem volna szabad a villamos **Volta-keresztet** nélkülözni, ez szabályozza a vérkeringést, bírassit és tisztítja a vért, elűzi az álmatlanságot, előmozdítja az étvé-gyát, erősíti a testet.

villamos Volta-kereszt

használatátannál jobb minőségű fogva az összes eddigi gyártmányokat felülmulo mértékben is kiválósg az, a mely ezennel ellátott legújabb javított **Volta-keresztet** tessék kéri.

VOLTA-KERESZT. VOLTA-KETTŐS-CŠILLAG.

A legújabb javított villamos „Volta-kereszt” a test mérésékelt, de folytonos magnetikus villamosítás következté-ben gyógyítja a következő betegségeket: köszvény, neuralgia, ideggyöngöség, álmatlanság, hideg kezek és lábak, buskomorság, sápkor, asthima, merevség, görcs, gyomorbaj, illuzenzia, köhögés, fűzsgás, fogfájás, szívdobogás, kolika stb.

Elismerő és hála okiratokat nem teszünk közé. Ára 1 ft 80 kr., 2 ft elöb beküldés mellett háromszor. **Volta-sziv** ára 1 ft 50 kr. — Utánvétel 20 keret túlb; hozzá-váló különleges szállás 20 kr.

Főraktár:

Tausig J. Budapest.

VII., Üsmőri-ut 23. a. 1. em.

és Baján, Fischl Márk órászületében. Központi szálloda.

Dourange
Seidel Neuman
Kayser
Regent
Stiria
Premier

Kerékpárok

10 ft

havi részletfizetésre szállit

TELTSCB GÁSPÁR
ZOMBOR.

Legnagyobb és legregebb kerékpár raktár és javító műhely egész Dél-Magyarorszáiban. **Arjegyzék** és felvilágosítás a legnagyobb készséggel.

Kérem a czimet jól megfigyelni!!

Kapható: férfi Coachmen felöltő finom kivitelben	11 ft 35 krtól feljebb
.. Cheviot öltöny (Brünni szövet)	6 .. 40
.. Havelock igen jó minőség	9 .. 50
.. Cheviot nadrág (Brünni szövet)	2 .. 10
fiú öltöny	4 .. 50
gyermek Costüm 3 évtől 8-ig (Brünni szövet)	2 .. 25

Női kabátok és galléroknál az idényelőrehaladása miatt 10% engedmény az előirt szabott árból.

KAISER LIPÓT.

Elő bécsi női- és férfi ruharaktár. (a városi bérházban.)

Ugyanitt egy tisztességes házból való fiu tanonezul felvétetik.